

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

БУГАРСКА И РУСИЈА

То су данас два ратна противника, који нам својим међусобним односима највише привлаче пажњу, зато ћемо бацити један летимичан историски поглед, који ће најизразитије окарактерисати оба народа. Тражили смо аналогих примера у дипломатским односима ма којих народа, али узалуд је био сав труд око тога, јер Бугарска је својим државним животом створила један нов модус историске незахвалности, који заслужује да се нарочито нагласи и истакне, у толико више што и данас има знатан број државника, који би радо заборавили на прошлост и који би, руковођени назаренским погледима, пристали да се све грешке опрости, ако наступи нокајање.

Да почнемо редом.

Бугарски прваци траже од Високе Порте установу егзархата, али су били одбијени. Моле Ваљевенску Патријаршију која их такође одбија. Траже дипломатско посредништво западних држава, али и ту су насели. Најпосле јавља се Русија која са мобилисаним армијама прети Турској и — Бугари извојеваше себи самосталност црквену, они створише своју егзархију, којој су придржане и чисто наше, српске епархије. Ово је један од највећих политичких успеха бугарских у прошлом веку, јер је таква црквена автокефалност била најјаче срећство за денационалисањем српског живља како у Мађедонији тако и у другим нашим областима.

Али за овим долази нешто, што до сада није забележила историја културних народа.

Русија објављује рат Турској, она креће силне армије да би ослободила један ропски народ, Русија је хтела да избави окова и чамотиње једно забачено словенско племе, које је слабо марило за савременим државним животом. И створена је нова бугарска држава. Она је сазидана на гробовима двеста хиљада Руса, али Русија се не задржава само на овоме. Она је о своме трошку подигла државна надлештва, о своме трошку организује бугарску војску, за тим подиже путеве, телеграфе, отвара основне и више школе, подиже државну економију, ствара читаонице

и библиотеке, даје из својих магацина пушке, топове и муницiju, школује у иностранству на хиљаде Бугара и још нешто — она даје тој држави и готове паре. Дакле Бугари су добили државу са свима институцијама, потпуно уређену, за коју не погинуше ни двеста Бугара! Једном речју све што имају данас Бугари и црквену и државну независност извојевала им је Русија која није жалила ни људе ни милионе, само да избави националне смрти један словенски народ. Али сада долази оно што најлепше карактерише бугарску душу, бугарски карактер. Кад су видeli да им је држава потпуно уређена, они подигоше прави устанак, мислите ли у Тракији међу неослобођеним Бугарима — не. Они усташе и протораше своје највеће добротворе. По целој земљи врше се прогонства и хапшење Руса, пале се руске заставе, цепају се и газе по улицама слике онога владара, који је бацјо на коцку чак и срећу Русије, само да ослободи тај, бугарски народ... Од тада прође доста времена, пуних тридесет година. Русија је и то дала забораву, јер је веровала да ће се то јошнасто и размажено дете поправити...

Други моменат. Русија објављује свети рат за ослобођење још седам словенских народа, који стењу у туђинском ропству. Русији се придружују сви културни и највећи народи. Тада Русија позивље у своје друштво и Бугарску обећавајући јој велике награде, али се подиже цела Бугарска као један човек, која довикну својој мајци, својој ослободитељки: Ми нећемо у друштво варвара, ми нисмо Словени, ми смо Татари!... И да би били доследни свога историског живота, они дигоше да зарију нож у леђа ономе народу, који им је дао и живота и све што имају. Има ли у историји света грознији и одвратнији пример незахвалности од бугарског подлаштва, неваљалства и разбојништва!

Народ чија је прошлост пуне злочина и незахвалности, не за служује да се третира као члан људске заједнице, он треба да буде тако кажњен, како би сваки сличан покушај у будућности

био осуђен у напред на смрт. Ово треба да имају вазда на уму наши велики савезници ко-

ји су проглашовали борбу противу историских злочина појединих народа.

Овчеполски

КРВАВИ РЕЖИМ

II

Турке не браним, али кад је реч о истини треба рећи: Бугарски агенти изнели су многе зулуме турске у правој боји, али су ипак много што шта по својој урођеној навици додали.

Било је случајева да су у мртве, па шта више и у највеће мученике урачунали оне, који су и данас живи, а да не помињем стотине имена који су својом природном смрћу у вечност отишли, док су по меморандуму обешени или убијени. Таква су срећства и противу нас употребљавали.

Ко се сећа њихове новинарске кампање противу нас пре објаве рата. По њиховим званичним изворима у Мађедонији је био прави поколј »Бугара«. Износили су имена погинулих међу којима има и данас живих и здравих који шетају у српском избегличком логору у Солуну. Оскудни фактима нису презали ни од најгорег фалсификата. Наседањем са изношењем имена «убијених» је стране Срба они се сетише меморандума, кога су без икаквог стида прештампавали. На протест мештана, на званична демантовања, ни савети њихових пријатеља да начин такве борбе није сада популаран — није помогло. Они су ишли старим путем, који незна за истину, нити пак за морал. Њима је требало тако, а што им се цео свет у Мађедонији емејао њих се није тицало. Они су ишли са циљем, а срећства су им споредна ствар. Да. Тако су Бугари радили кад су износили зулуме Турака, па после и „наше“

Наравно да ми нијестало ни до каквог правдања, јер читаоци већ знају какав је извор бугарских лажи био. Мени је требало напоменути и изнети на какав начин Бугари фабрикују неистину. Мржња према Србима до некони, безумље које је манифестирано на невероватан начин, поквареност и грабљивост Бугара мени је посао, кога се датих на жалост у много олакшао. Нема потребе да се поуздавам на прошлост, нити су ми пак потребни меморандуми — истине и тужни примери бугарског зликовачког дела биће докази до сада невиђеног

варваризма који је над нашим народом извршен, од кога би се застидели и задрхтали и најдивљија племена, па чак и њихови ортаџи Турци.

Црна мисао која се развила код најутицанијих политичких и војних

лица у Бугарској о истребљењу Срба у овој инвазији примењена је. Генерал Бојаџијев је у Охриду јавно преркојо команданта пуковника неког Петрова зашто је тако мали број Срба побио — и сутра дан од несретних српских војника који су се затекли болесни у војној охридској болници била је једна огромна гомила лешева. Један угледни Мусиманин из Охрида пише: „26. новембра дан је проглеса Охрид. Тога дана одиграла се једна трагедија која ће вековима причати неваљалство, варварство и крволовност Бугара, а нама Охриђанима нанела је жиг срамоте, који ћемо тешко оправити, јер смо требали сви изгинути и недати да се она невина деца српских хероја — болесна и измучена — као јагаљи колу. Хришћанско и мусиманско становништво згрозило се од овога језовитог примера. Угледни Хришћани исле се задржали, већ су изјавили своје негодовање, које и ако је учњено у благој форми, ипак је зато изазвало код звера Бојаџијева ужасно негодовање — да је најпогрђнијим речима грађане најурио.

Сви смо овамо уверени да је дан освете близу и да ћемо ускоро поздравити личне српске орлове, а дотле уверени будите: да ћемо ове све же и велике хумке чувати као што чувамо непоколебљиву љубав и оданост према вама.

Ово није моје мишљење само — него свују мусимана, па чак и оних фанатика, који се нису могли не само са српским него у оштите са хришћанским режимом помирити. Чаулевљева правда научи нас да ценимо вашу племенитост. Пљачка, насртање на образ, убиства, која бугарски војници врше свакодневно нас терају да упућујемо молитву свешићем за ваш скорији долазак.

Преглед грчке штампе

«Неа Имера» о г. Венизелосу

Човека издају само његови пријатељи: нико данас јаче од г. Венизелоса не осећа на себи тачност ове француске пословице. По властитом свом признању, сарадници листа «Неа Имера» били су врло радо и врло често примани код њега, док је био на Влади; али наједанпут, чим је пао, или

тачније док је још *шадао*, чим се осетило да ће пасти, нико није осујешћу паљбу на г. Венизелоса од његових радо приманих пријатеља из »Неа Имера«. И то *тађање*, са истом јачином, траје једнако, ево више од године дана: Г. Венизелоса нападају и други листови, нападају га из убеђења или по дужности сви антивизелистички листови; али ни један то не чини ни из далека с истом жестином, жучношћу, с истом пакишћу и, мора се признати, с истом јачином аргументације и с истом »књижевном« лепотом као »Неа Имера«. Овај је лист један од најважнијих органа грчке журналисте; читају га ради и они који ни најмање не деле његове мисли и његова гледишта; читају га можда, као ја, због лепог писања и лепог уређивања — нарочито данас кад не можемо читати књига; а најрадије га читају грчки официри и, чини ми се, нарочито виши.

Нема непријатности или неприлике за владу или грчку државу; нема тешкоће економске, оскудице или кризе финансијске; нема инцидента дипломатског или једног од оних нарочите природе којима је узрок у европском рату и у присуству Савезничке војске овде а да за то »Неа Имера« не окриви г. Венизелоса и да га тако рећи свакодневно не позива на суд. Ово оптуживање достигло је ових дана — поводом превоза српске војске сувим — до тачке до које не би полемика довела ни у једној великој држави; код нас Балканца, међутим, то није тако страшно: »Неа Имера«, на име, оптужила је г. Венизелоса, ни мање, него да спрема устанак и да има намеру да сврши с престола омиљеног краља Константина. Ево одмах властитих речи »Неа Имера! Налазе се у њеном 1346 броју од 1. априла, у чланку под насловом »Либерални Нeron«:

»Иницијагива за мешање странаца у унутрашње послове Грчке није иницијатива њихова. То је иницијатива малог броја Грка; оних управо који се ево већ годину дана труде да помоћу странаца поремете ред у земљи и да изазову устанак да би свргнули с престола краља Константина. Време је већ да почнемо говорити отворено и без уздржљивости. Непријатељ Грчке налази се у самој Грчкој. Странци се не би понашали према нама као што се понашају кад не би у Грчкој постојала једна странка која им служи као основа за оправдање. Војне и поморске базе савезничке на грчком земљишту јесу последица политичке базе коју им даје венизелизам. Швајцарску, политички сложну, није се усудио да дирне ни један Немац и Француз. У Скандинавским државама, које тако исто показвају свој политички свет потпуно сложним и неподељеним, ни једна од ратних страна није се усудила да врши иретресе на обалској зони. У Холандији то исто, у Данској и Шпанији такође. Али се у Грчкој венизелизам испречио као бесан бик противу грчке независности и својим је роговима боде старајући се да зада смртни ударац витезима и мученицима који су заузели став за одбрану народне части.

Тако се данас открије дело венизелизма.

Противу таквог нечуvenог и невиђеног партијског разврата; противу таквог страшног призору који подсећа на најгладније слике из средњег века, грчки народ има дужност да се дигне и да покаже како има снагу и средства да спречи продају Грчке странцима и куповину њену од странаца. Историја наводи да је Нерон предао Рим отњу под притиском једног мучног

бунови изрођеног уживања. Али ниједна историја до данас није пружила толико карикатурну слику као у нас странка која носи име либерала, а која има за вођа једног нове врсте и психологије Нерона, који да би прикрио своје политичко банкротство годину дана већ ратује да би по сваку цену предао целу Грчку пожару једног бесцјелног рата.«

Транспортуване српске војске

Читаоцима је познато, да се више од 15 дана у грчкој штампи живо третира питање о транспортувану српске војске преко грчке територије. Ми о томе питању најрно ништа писмо писали, јер нишмо имали никаквих позитивних података прије тога. Ни данас се ништа позитивно не зна о томе. Јутрошње су вести противуречне. Док по једнома, идеја о преносу српске војске сувим треба да је потпуно напуштена, по другима изгледа да су савезници учинили нове кораке код грчке владе. Док једни тврде да ће један део српске војске остати на Крфу, по другима излази да ће једна италијанска дивизија доћи на Крф и одласку српске војске, ради олакшања операција против сумарена. По јутрошњим вестима изгледа, да су велике силе оставиле Србију и Грчкој као савезницима да се по тој ствари споразуму. Јучери је атински и данашњи солунски листови донеле ову изјаву г. Балугчића по тој ствари:

»Српска војска треба да се пређе у Солун и да отиочне непријатељства. Ми жељимо да напуштајемо да преће са Крфа (а то исто жељи и грчка влада).

Србија, која је претриела огромне губитке, чува остатак своје снаге као очи у глави. Због тога смо апелујући на величдушиштво Грчке тражили, да војску пренесемо сувим. Ја знам грчка осећања и због тога се надам да се Грчка томе неће противити. У противном ћемо бити приморани да предузмемо потребне мере за пренос трупа другим путем.«

Не знам да ли ће српска војска ићи кроз Атину. Али ја иде да се заустави на ауту, то ће трајати само неколико часова због набавке представа за исхрану.

Један део грчке штампе писао је да је задњом мисли, како ће српске трупе бити транспортуване преко Албаније. Кад смо се иовукли из Албаније, тврдили су како је српска војска малобројна. Сад иако тврде како је има и сувише мноштво. Тврђење, да ће српска војска бити употребљена за мешање у унутрашње ствари Грчке и сувише је смешник.

По последњим вестима, јуче у јутру су разговарали по тој ствари француски и енглески посланици са г. Скулудисом и г. Балугчићем са г. Политисом начелником министарства спољних послова.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Дочек Престолонаследника на Крфу.

Јуче нам је стигао извештај о величанственом дочеку нашег Престолонаследника на Крфу, при повратку са његова пута по заједној Европи. На параду је узео учешћа 18 батаљона. Веле да су сви савезнички официри били одушевљени изгледом наших трупа, а нарочито савршеношћу у извођењу војничке обуке. Италијански генерал је дрхтао од уздуђења рукујући се са сваким официром српским посебиће и заверавајући им се, да ће се с њима видети у ослобођеној Србији, на чијем ће ослобођену и његова војска да ради.

Бескрајна љубав наших војника према Престолонаследнику који је за време повлачења кроз Албанију, чинио надчовечанске напоре и излагао се неизмерним опасностима све за свога војника, овом се приликом манифестовала на начин и дирљив и нежан.

Престолонаследник је доживео на своме путу много дирљивих сцена, нарочито је дирљиво било његово поздрављање са Поеңкарем, председником француске републике;

енглески и дивно отпевали на материјем језику по једну песму.

После концерта настало је коло измешано од савезничких војника, које се дуго и дуго вило. Клисању живела Србија, живела Француска, живела Енглеска живели Савезници није било краја. Српски војници певали су Марсјелезу а сви укупно Боже Правде.

Љубав која влада међу савезничким војницима, а нарочито пажњу и поштовање Француза и Енглеза према српском војнику за сваку је похвалу. Енергичном пуковнику г. Марковићу и господи официрима има се шта честитати.

25.000 добровољаца из Америке

Амерички листови јављају, да се у Америци формирали војска од 25.000 Југословена, добровољаца, који жеље да се придрже српској војсци у Солуну.

Српски дан у Француској.

Француски народни одбор за помоћ, саобразно гледишту владе и жељи г. Веснића, примио се, а по одобрењу министра просвете, да организује један Српски дан (вероватно 12. Јуни) у корист српског живља, који је остао у Србији и српске деце у Француској.

Регрутна комисија.

Сутра 14. т. м. на реду су да представију регрутној комисији они чија имена почивају са словом Ј.

Енглеске жеље за Србију

Г. Глигорије Хаџи - Ташковић, директор јевЂелијске гимназије, послао је за Ускрс по неколико првених јаја свима официрима енглеског штаба с којима долази у службени додир. Поводом тога добио је од г. Кјутана Мора, потпоручника, следеће писмо које објављујемо због топлих жеља за Србију.

„Драги госп. Хаџи - Ташковићу, Бескрајна вам хвала на вашем сећању о Ускрсу, и на вашој нежној пажњи.

Ја бих вас радо походио данас, али нажалост дужност ће ме задржати овде јер сам дежурни. Молим вас да ме извините код ваше госпође.

Из срца се радујем што баш о Ускрсу видимо овде обновљеау Српску Војску. То је доказ да ћемо ускоро иразновати и ускрснуће Србије.

Примите, драги господине, уверење о моме потпуном поштовању“.

И остали г. г. официри који су г. Хаџи - Ташковића посетили пожелели су да Срби први велики празник који долази прославе у својим домовима у слободној Србији. Да Бог да!

Пруга Солун—Атина.

Министарство саобраћаја у Атини службено јавља, да ће пруга Атина—Солун бити предата саобраћају 15. маја.

40.000 Немаца у Француској.

Француски министар унутрашњих дела изјавио је ономад у склопу који је пред овај ставанало у Француској 40.000 Немаца.

Позивају се да престану благајни Срп. Генерал, консулата г-ђа Марија Аранђеловић, учитељица из Гостивара; г-ђа Јелисавета Ђема удова и Јован Нешић, гаваз; а конзулату г. Стева Вилотијевић ради пријема депеше и г. Милан Стакић ради извесног саопштења.

Размена новца.

У српском консулату наставља се размена српског новца по курсу 72 од сто. Размена траје само још 14. и 15. тек. мес.

Комите бугарске у Грчкој.

Опет се упале бугарске комите у село св. Петка близу Клакиша и одвеле четири грчке избеглице, земљорадника оданде.

Покујај убиства.

Жандармериски поручник Панадасис тешко је ранио из револвера рез. потпоручника Гицариса, шефа епирског покрета. Сукоб се додатно уједињује посластичарници у Атини.

Осуство војницима Источне Војске.

Војницима Источне Војске одобравају се 11 дневна осуство и то првенствено онима који га до сада нису имали.

Убиство.

Јављају из Кожана да су јуче ујутру близу села Иламидеса нађени убијени два пастира мухамеданца из села Декенија. Полиција је повела одмах истрагу на лицу места. Ухапшен је неки Мехмад из села Кајала, који је осумњичен за ово убиство.

Говор г. Аскита

Одговор инглеског премијера на говор Бетмана Холвега.

На банкету који је енглеска влада приредила народним посланицима француског парламента 10. ов. мес. по новом инглеском први министар г. Аскит одржао је један говор који је одговор на говор канцелара немачког који је овај држао пре неколико дана у рајстагу.

Због врло важних изјава које се односе на овај рат и на његове последице у будућности, ми доносимо најважнија места у њему.

Пошто је г. Аскит пожелео срдечно добро дошлицу француским народним посланицима и утврдио да су данашњи односи између Француске и Енглеске, прешавши кроз разне фазе, ушли у фазу интимног пријатељства и љубави, наставио је овако:

— Пре неколико дана немачки је канцелар понова упутио апел на симпатију неутралних држава према несребрној Немачкој која се оптужује да је непрјатељ мира.

— Канцелар је изјавио да је 9. децембра био готов да ступи у преговоре о миру. Али тога ради ми, савезници требали смо да заузмемо државе побеђених према противнику који је победилац. Ну, ми нисмо тучени, нити ћемо бити тучени и савезници су се обавезали једним свечаним уговором да неће закључвати засебно мир.

— Ми ћемо закључити мир тек онда када будемо постигли своје намере због којих смо се латали оружја.

„Циљ је савезника у овом рату да припреме пут за један међународни режим који ће огарантити подједнака права свима цивилизованим државама. Ми хоћемо да резултат овога рата буде утврђивање принципа по коме ће се међународни проблеми решавати слободним расправљањем на равној позицији између слободних народа и по коме овим се одлукама неће смети више стављати сметње или их извјитоправљати господарећа воља једне владе која је под чизмом милитаристичке касте Пруске.

— Ништа више, али тако исто и ништа мање!

„Ми смо у овоме рату не само борци за попитовање уговора него тако исто и борци за независност и слободно развијање малих народа.

— Према томе није ни мало тешко схватити потпуни цинизам немачког канцелара кад он настојава на томе да ће Немачка — помислите Немачка — имати за мисију, кад буде дошао час мира, да осигура слободно развијање разних раса према њиховим језицима и саобразно са њиховом националном индивидуалношћу.

„Канцелар даље представља и каже да ће се после рата морати родити нова Белгија, која неће бити васал Француске и Енглеске, али је додао да «у будуће мора постојати суседска супада» између белгиског и немачког народа. То је нов начин за разумевање права и дужности између суседа.

— Мој ће одговор бити врло прост. Ми, савезници, желимо да видимо, и одлучујемо у томе, некадашњу Белгију. Она не треба да траји стално од настрадаја на њену слободу, и треба да се оно што је уништено поново поврати.

У даљем свом говору додирнуо је питање о блокусу. Немци су блокус енглеских обала помоћу сумарена предузели много раније и изводе га не само на штету Енглеске него и неутралних држава, топећи њихове лађе, док блокус енглески не штети ни у чему неутралне. По том је свој говор овако завршио:

„Ми и савезници: Француска, Русија, Белгија, Србија, Италија и Јапан, боримо се раге уз раме чистим рукама и мирном савешћу и сви заједно драговолно имамо доверену у нашу моћ да бранимо угрожење слободе Европе“.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

Сем малих пешачких чарки и артилериског дуела ништа се није значајно десило.

Јуче преко ноћи немачки аероплани су бомбардовали позиције код Ђевђелије и Дојрана.

Јуче у јутру неколико француских аероплана летели су у правцу ка Битољу ради извиђања. Немачки аероплани су пошли за њима и тако се отворијака борба у ваздуху. Један је немачки аероплан оборен на 6 килом. од језера Острогова. Фран-

цуски авијатичари који су га оборили били су Терн, пилот а Астор, митрајер. Изгледа да ће бити донешен у Солун и изложен публици код Беле Куле.

Генерал Сарај је јуче обишао логоре у правцу до Калинова.

Талијани на француском фронту

Лондон, 13. априла.

„Морнинг Пост“ јавља, да ће пола милиона талијанске војске појачати француски фронт.

Пред немачко -- американским ратом

Париз, 12. април.

Објављена је садржина ноте, коју је Вилзон упутио немачкој влади, нота се с правом назива ултиматумом без одређеног рока. У њој се вели: Сисекс је потопљен од немачког сумарена без претходне пријаве. Немци потапају бродове без обзира на то, да ли су наоружани или, да ли се налазе у територијальным водама или на океану, да ли су својина поданика заражених држава или неутралних. Број потопљених американских поданика износи неколико стотина. Америка је изгубила стриљење и не верује више Немачкој, и ако Немачка не престаје потапати бродове, који преносе робу и путнике. Америка ће прекинути сваки дипломатски однос с Немачком.

Берн, 12. април.

Сви немачки и аустријски листови пишу о ноти Вилзоновој; једни већ траже прекид односа, други саветују присебност и стриљење, а бечка „Преса“ вели, да је тренутак и сувине озбиљан.

Париз, 12. април.

Из Вашингтона јављају, да америчке банке не примају више чекове вучене на немачке банке.

Њу-Јорк, 12. април.

Американска влада је наредила свом посланику у Берлину, да одмах напусти своје место, ако немачки одговор буде неповољан.

Лондон, 12. април.

„Дели-Мел“ јавља, да је америчка влада већ питања неутралне државе, да ли би се примиле заштите интереса њезиних у случају рата с Немачком.

Лондон, 12. април.

Канцелар Бетман-Холвег хитно се вратио из немачке Врховне Команде у Берлин, на позив кајзеров, а због американске ноте.

Француски коминике

У Белгији, на секторима Вестен и Стенсертанте, била је артилериска борба. У Аргони, извршили смо концентричну ватру у области Малапкура. Западно од Мезе, Немци су бомбардовали француске позиције у области Мортон. Источно од Мезе и у Веврујака артилериска ватра. На осталом фронту није се ништа значајно десило.

Руски коминике

На јерменском фронту а у близини обале покушаји непријатеља, да напредује у правцу Трапезија, јадијени. У пределу Ак-Каје борба се продолжава, а код Карпунта смо одбили турске нападе.

Узвишени Командант руске војске провео је часну недељу поред официра своје Врховне Команде.

РАЗНЕ ВЕСТИ

Нове грчке новчанице

Атички листови публикују указ краљев, којим се одобрава народној банци, да пусти у оптицај нове новчанице од 5 драхми до 10 милиона драхми.

Нове трупе за Солун

Атина 12. Априла: Попшто су Турци и Немци дигли руке на Египат то ће Енглези један део војске поплати на македонско војиште.

Незадовољство у Немачкој

Женева, 13. априла.

Управни одбор социјално-демократске странке на Доњој Рајни изјаснио се са 15 против 7 гласова у корист опозиције у немачком парламенту.

Изгнани немачки шпекуланти

Берн, 13. априла

Државно веће је оснажило јадлуку о изгнанству двају немачких купаца робе. Још петоро ће бити прогнати.

Нови порези

Атина 13. априла

Пројекат нових пореза поднеће се одмах скупштини.

Финансијске тешкоће у Грчкој

Атина 13. априла

На владајуће кругове дубок је ути сак учинила одлука управе државних дугова, којим је одбивена грчка влада од захтева да јој се издаду виши задолжени приходи.

Смрт једног паше

«Тајму» јављају из Гасоре, да је умро Мехмед паша Далестани, који је командовао Арапима и који је имао велики утицај на њих.

Школарина у Грчкој

Министар просвете у Атини, продужио је рок за упис ученика у средњој школи, пошто је многим ученицима услед економске кризе немогућно било да положе школарину.

Немачки патент

Да би се повећала златна готовина немачке Државне Банке надлежне власти и корпорације употребљавали су разна средства и начине. Али ни једно од тих срећава и начина није толико курзоно и, у исто време, карактеристично за повећање прилике у Немачкој као што је начин, који је пронашао Централни Одбор Црвеног Крста у Берлину.

Према Француским Новинама од 27. фебруара п. и. о. г. Централни Одбор Црвеног Крста у Берлину, да би покренуо немачке патријоте на издавање златног новца из своје касе, завео је продају тако званих «уметничких успомена». Ове се уметничке успомене састоје из слика радијаних од најпримјенијих уметника (Борда, Коринта, Фрлата и Велцера) и сребрних медаља од Гаула. Купци ових успомена сматрају се за приложнике Црвеног Крста. Но они који купљене предмете исплате златним новцем имају срећу, да им се призна као да су дали дупло већи прилог. И. пр. ко купи једну слику за 50 марака па је исплати златним новцем сматраје се да је приложио 100 марака.

ХОТЕЛ И ГОСТИОНИЦА
МАРСЕЉ до ЦАРИГРАДСКЕ
СТАНИЦЕ
БРАЋЕ ЧОМИЋА
— из БИТОЉА —
ПРИМЕРНА ЧИСТОЋА. — УДОБНЕ СОВЕ.
ОДЛИЧНА КУЛНА — ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ.
4—

И РЕДА
Х О Т Е Л **Империјал**
у СОЛУНУ поред самога мора
Отвара се ускоро понова,
пошто је Енглеском штабу
истекао уговор о закупу.
Хотел остаје и даље под управом свима добро познатог директора г. **ТАШКА ЧОМИЋА**.
ЧИСТОЋА је ПРИМЕРНА, СОВЕ ЕЛЕГАНТИНЕ, ПОСЛУГА ТАЧНА А ЦЕНЕ КАО И УВЕК УМЕРЕНЕ.
4—

Стовариште женских шешира и велики избор најмодерније робе за dame

Д. ХРИСТИДЕ
С О Л У Н
Улица Синџици бр. 17.

МЕЊАЧКА РАДЊА
Баруха Салтиела и С. Скапа
Препоручује се својом солидном радњом, при размени свију врста новчаних вредности по дневном курсу.
СОЛУН, улица ВЕНИЗЕЛОС бр. 8.

Купујте прави и најбољи дуван и цигарете
„КАВАЛА“
из фабрике
ПАПА АНАСТАСИЈУ
С О Л У Н
4—

Велика посластичарница
АЛМОЗНИНО
улица Венизелос

Спрема за ускршње празнике све врсте одличних послестица, колача, бисквита, изврсног укуса и увек свежих. С тога многобројне муштерије неће пропустити прилику да похитају и пазаре унапред уверени да ће бити потпуно задовољени.

Велико стовариште
модне и галантериске робе
најлепше, најсолидније и
најмодерније по строго у-
тврђеној ценi
можете купити код
КОФАСА ХРИСИКОПУЛОСА

С О Л У Н 4—

М. И. С. БУРЛА
ЈУВЕЛИРИ

РАДЊА ОСНОВАНА 1880 ГОД.

Велики избор дијаманата, Бисера и драгог камења. Злата и сребра, накита, часовника и т. д.

Улица Венизелос бр. 55.

С О Л У Н 4—

ЗУБНО ЛЕКАРСКА КЛИНИКА
ЈОВАНА Н. ХАЦИ ВАСИЛИЈА
ДОКТОР МЕДИЦИНЕ

ЈЕДИНИ ЗУБНИ ЛЕКАР који је изучавао специјално болести уста и зуба у ПАРИЗУ.

ПРИМА ПРЕКО ЦЕЛОГ ДАНА
У СВОЈОЈ КЛИНИЦИ УЛИЦА КЕЈ бр. 49.

С О Л У Н 4—

за наступајућу сезону

Радња „ЖЕН LIFE“
Браће Хр. Наума
СОЛУН, — УЛ. ВЕНИЗЕЛОС бр. 14.

Најсолиднија радња и стовариште свилене робе за хаљине и блузе, велики избор штофова за костиме и пројаче; разне вунене и памучне робе. Најизразитији камико и бело платно за рубље наручите каквоће и т. д. 4—

Уредништво „Велике Србије“ прима огласе по умереној ценi.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„АТЛАС“

Ники дин 1—, Елпис 0·80, Аристократ 0·65, Генедже 0·50, Македонски 0·35.

Продају се свуде

ФИЛИЈАЛ УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС 12.

4—8

За српску војску, г.г. официре
и савезнике

Цигарете „СРБИЈА“

најбоље су јер су израђене од најбољег и правог дувана „Кавала“ и удешене према старим српским цигаретама у кутијама од по 24 ком.

по ценi: 1·40; 1—; 0·65 и 0·50 дин.

Дуван „Морава“ пакло 25 грама 0·30 дин.

Продавница у пасажу Бен Рубен бр. 25

| спрат иза хотел „Телеграфа“. 4—10

СИНОВИ Г. А. ЕРЕРА и К° ЛТД.

С О Л У Н

Највеће стовариште:

Позаментерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна, мушема. Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

Цена утврђена.

Продаја на велико и на ситно по истој ценi.

КОД МАЈЕРА

— УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС —

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ ГОТОВОГ ОДЕЛА, ПАНТАЛОНА, КАПУТА И Т. д. ЗА ГОСПОДУ И ДЕЧАКЕ.

ВЕЛИКИ И БОГАТ ИЗБОР: ХАЉИНА, КОСТИМА, БЛУЗА, ХАЉИНИЦА И Т. д. ЗА ГОСПОДУ И ДЕВОЈЧИЦЕ.

ПРИСПЕЛА је ЧУВЕНА АМЕРИКАНСКА ОБУЋА

„РЕГАЛ“

4—4

Деликатесна радња

М. МАЈО КАСУТО и К°

УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС бр. 4а.

НАМИРНИЦЕ ПО ИЗБОРУ

Радња је снабдевена свима врстама сирева, салами, шунки, ликера, шампањера, вина, чоколаде и осталих деликатеса.

ЦЕНЕ БЕЗ КОНКУРЕНЦИЈЕ

ГОВОРИ СЕ СРПСКИ